

XIII.

Præstesager fra Aalborg Tingbog.

Meddelte af Adjunkt D. H. Wulff.

1.

I Aalborg Tingbog 1632 Snapsmandag den 9de Januar læses nedenstaaende Bekjendelse:

„Jens Persen i Sundby og Anders Andersen ibid. bekjendte ved deres Ed med oprakte Fingre, at de i Dag otte Dage næstforleden vare i Sønderup Præstegaard og der stævnedes Hr. Niels Pedersen, Sognepræst der sammested, hid til Aalborg Byting i Dag for Vinder og hvis anden Sag ham gives kan, som Lensmanden velb. Otte Skeel agter over ham at lade forhverve, og samme Dag stævnedes de Karen Persdatter, født i for^{ne} Sønderup Præstegaard, paa Aalborg Slot, hvor hun var anholdt, for hendes Sandhed at vinde. Saa fremkom nu for^{ne} Karen Persdatter her for Retten og ledig og løs, utiltvungen og offentlig frivillig i alle Maader tilstod og bekjendte med oprakte Fingre og højeste Helgens Ed, at for^{ne} Hr. Niels Persen i Sønderup er hendes rette eneste Barnefader til det Pigebarn, hun fik i det Aar 1629, der Fjenden [drog] her af Landet, og ingen anden, og aldrig nogen Karlsperson anden har haft med hende i saa Maade at bestille i hendes Dage, hvilket Barn for^{ne} Hr. Niels har hos sig og det pølv har kristnet, og hand ogsaa selv har givet hende S. rifte, derefter afløst hende og meddelt hende

Sakramentet, og at for^{ne} Hr. Niels havde lovet hende Ægteskab og selv befalet hende at skyldte paa den Soldat, som hun havde gjort. Og paa det hun kunde blive hendes Fængsel og Anholdelse kvit, da stod hun nu her for Tingsdom og forpligtede sig ved sit Liv og Halses Fortabelse at blive tilstede og ingen Sted at rømme eller undvige, førend Lovmaal i den Sag er dreven fuldkommelig til Ende, om Lensmanden velbe^{te} Otte Skeel kunde have hende noget videre at beskylde eller tilspørge i nogen Maade, og derved blev hun nu sin Fængsel kvit og gik ledig og løs hen her fra Retten.“

Mere findes ikke i Tingbogen om denne Sag, som maa være bleven forhandlet for en anden Ret. I Wibergs »Præstehistorie« findes ved Sønderup og Suldrup under Nr. 4 kun anført 16 . . Niels Rødding; men da Eftermanden er opført under det ovennævnte Aar 1632, rigtignok i Parenthes, maa Niels Pedersen, som rimeligt kunde være, sagtens strax være bleven suspenderet og derpaa afsat. Da vedkommende Fruentimmer Karen Pedersdatter siges at være født i Sønderup Præstegaard, er hun ventelig en Datter af Formanden i Embedet, som efter Wiberg hed Peder Hansen Buserus. Mere kan forøvrigt ikke oplyses herom.

2.

Aalborg Tingbog 1634, Mandagen den 5te Maj.

Disse efterskr., eftersom vores gunstig gode Hr. Lensmand velb. Otte Scheel dem med en Landstings Stævning for deres Sandhed at vinde og bekjende til i Dag haver ladet hidstævne, nemlig Mette Hendrichsdatter i Nibe, som nu her for Tingsdom vand med oprakte Fingre og Helgens Ed, eftersom hun tilforn har bekjendt for den gode Mand, Lensmanden Otte Scheel, at den Sommer, Fjenden drog af Landet, ved S. Mikkel's Dags Tide, da førte Hr. Kjelds Vogn i Gunderup Mette Moursdatter, som tjente Hr. Kjeld, til Marijagers Fjord, og gik saa derfra til hendes Moders og var u^g i 5 eller 6

Nætter og Dage; da bekendte hun for for^{ne} Mette Hendrichsdatter og andre Kvindfolk der i Huset. at Hr. Kjeld havde ligget hos hende en Nat, han kom til hende i Kammeret og han var fuld, og begjærede Mette Moursdatter Drik af hendes Moder, som hendes Moder beredte for hende. Ydermere bekendte hun, at Hr. Kjeld har indtinget et andet Kvindfolk ved Navn Ludszii Persdatter til hendes Moder i Kost, og var der paa et halvt Aars Tid, kom saa derfra og her til Aalborg; hvor hun siden blev, vidste hun ikke. Christen Nielsen Vadskjer, Borger her i Aalborg, vand ved Sjæl og Salighed med oprakte Fingre, at Luszii Persdatter laa i hans Hus ved et Aarstid og laa i hans søndre Stue i en Foldbænk. og naar Hr. Kjeld kom der, laa han og i den samme Stue i en Seng, og desimidlertid laa der tvende af Hr. Kjelds Sønner i Kost hos Christen, som og laa om Natten i samme Stue, og undertiden var Hr. Kjelds egen Kvinde ikke med ham. Og sendte Hr. Kjeld Bud til Christen Vadskjer efter nogle Klæder, som M. Hendrich i Mariager havde sat Christen i Pant for Hør og andre Varer, og Hr. Kjeld løste dem hjem, som Christen endnu har Hr. Kjelds Brev paa Pengene. Niels Tomesen Tømmermand her sammested vand ved lige soren Ed. at det Aar s. Mandrup Parsberg kom af Slottet, i Pintse hellige Dage en Aften kom han ind med Hr. Kjelds Broder til Christen Vadskjers og spurgte Christen Vadskjers Kone, hvor Hr. Kjeld var; da svarede hun: han er i hans Seng; og saa gik de frem til Kammerdøren, som Hr. Kjeld laa inde, og slog paa Døren; saa kom Hr. Kjeld og lukkede Døren op, saa gik de ind begge to til ham, og der de kom derind, laa Luszii i en Foldbænk i hendes Særk, og Hr. Kjeld stod i hans ene Skjorte. Saa tog Hr. Kjelds Broder hende fat i hendes Arm, som hun laa, og slæbte hende af Sengen og sagde til hende: din slemme Kvinde, du skiller min Broder ved al hans Velfærd. Saa gik hun ud, og ikke Niels saa hende siden. Las Mikkelsen Tækkemand i Aalborg vand med oprakte Fingre og Ed, at han nogen Gang har gaaet med lukte Breve fra Hr. Kjeld og til Mariager til M. Hendrichs Kvinde, og hun annammede samme Breve og flyede ham Brev tilbage igjen til Hr. Kjeld,

og bekendte han, at hans Kone Maren Jensdatter bar en Gang nogen Penge til Ludszii fra Hr. Kjeld til Christen Vadskjers, 5 eller 6 Aar før Fjenden kom i Landet, og da boede han i et Kirkebol i Gunderup; bekjender og, at en Kvinde i Blegedby i Hindsted Herred sagde til ham, at Hr. Kjeld og en Kvinde ved Navn Ludszii Persdatter havde ligget deres Korn ned i Marken, og sagde, at Folk klagede haardt derpaa. — Bestod Jens Nielsen i Fjelrad og Peder Laursen ibid. ved deres Ed, at de i Dag 14 Dage stævnedes Hr. Kjeld Christensen i Gunderup Præstegaard mundtlig hid i Dag og til i Dag 8 Dage næstkommende for Vinder, og stod nu for^{ne} Hr. Kjelds Tjener Anders Christensen her til Vedermaals Ting og fremlagde for^{ne} Hr. Kjelds skriftlige Fuldmagt, som nu er læst og paaskreven, lydende: Har jeg Fuldmagt givet denne min Tjener Anders Christensen at begjære Gjenpart til hvis Vinder paa Aalborg Byting forhverves over mig, og det ligesom jeg selv tilstede var. Datum Gunderup Præstegaard den 5te Maj 1634. Kjeld Christensen, egen Haand. — Søren Jørgensen Ridefoged paa Lensmandens Vegne actor. Hr. Kjeld Christensen [fik] Gjenpart.

Mere findes ikke i Tingbogen om denne Sag; men da Hr. Kjeld Christensen endnu forblev mange Aar i Gunderup, har der vel næppe kunnet skaffes gyldige Beviser imod ham til at fælde ham.
